

www.vcmstudy.ir

یادداشت
نفت و گاز

دینامیک بازار عاملی موثر در حاشیه سود مجتمع های پالایش نفت

تاریخ انتشار: ۲۴ فروردین ۱۳۹۷

دینامیک بازار عاملی مؤثر در حاشیه سود مجتمع های پالایش نفت

حاشیه سود یک پالایشگاه به عوامل مختلفی بستگی دارد که مهمترین آنها قیمت خوراک و فرآورده هاست. قیمت نفت خام که حدود ۸۵% تا ۹۰% هزینه های جاری پالایشگاه را تشکیل می دهد، به نحوی تعیین کننده قیمت فرآورده های نفتی نیز هست. هزینه های انرژی مصرفی، نیروی انسانی، حمل و نقل و... نیز سایر هزینه های جاری را تشکیل می دهد. با افزایش یا کاهش قیمت نفت خام، قیمت فرآورده ها نیز به تبع افزایش یا کاهش خواهند یافت اما اختلاف قیمت نفت و فرآورده ها ثابت نمی ماند و عوامل مختلفی بر تغییر حاشیه سود پالایشگاه دخیل هستند.

در بازه ای از زمان که قیمت نفت خام روندی صعودی یا نزولی در پیش بگیرد، چند عامل در حاشیه سود پالایشی مؤثر هستند. یکی از این عوامل، ذخایر نفت خام است. بعنوان مثال در بازه زمانی کاهش قیمت نفت، کشورهای صادرکننده نفت خام سعی می کنند تا قبل از اینکه قیمت بیشتر کاهش یابد، نفت خام ذخیره خود را در بازار عرضه کنند. البته ممکن است در مواردی مانند توافق اوپک، کشورهای صادرکننده، عرضه نفت خود را به منظور تنظیم بازار محدود کنند. از طرفی دیگر کشورهای واردکننده نفت خام ترجیح می دهند تا ذخایر خود را در قیمت های پایین تر تکمیل کنند. در مورد ذخایر فرآورده های نفتی نیز همین منطق فکری و رفتاری از کشورهای صادرکننده و واردکننده مورد انتظار است.

عامل مؤثر دیگر در تغییر حاشیه سود پالایشی، اختلاف زمانی تولید و فروش فرآورده های نفتی است. فرآورده های تولید شده از زمان خروج از پالایشگاه تا رسیدن به مقصد که ممکن است چندین روز به طول بینجامد، تغییر قیمت های مختلفی را تجربه می کنند. حال اگر روند کلی قیمت نفت کاهش باشد، فروش فرآورده های نفتی به مشتری های نزدیکتر از ضرر بیشتر جلوگیری خواهد کرد.

البته علاوه بر عرضه، تقاضا نیز بر بازار نفت و فرآورده های نفتی تأثیر دارد و تقارن کاهش عرضه و افزایش تقاضا می تواند در قیمت ها اثر زیادی بگذارد. کاهش تقاضای محلی فرآورده های نفتی که می تواند به دلیل ورود رقبای جدید یا افزایش مزیت نسبی منطقه ای دیگر به وجود آمده باشد، می تواند پالایشگاه را مجبور کند که ظرفیت عملی خود را از ظرفیت اسمی کمتر کند که این موضوع باعث خواهد شد بازگشت سرمایه به تأخیر بیفتد. نمودار ۱- نمایش دهنده حاشیه سود پالایشی در نقاط مختلف دنیا در بازه سال ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۵ است.

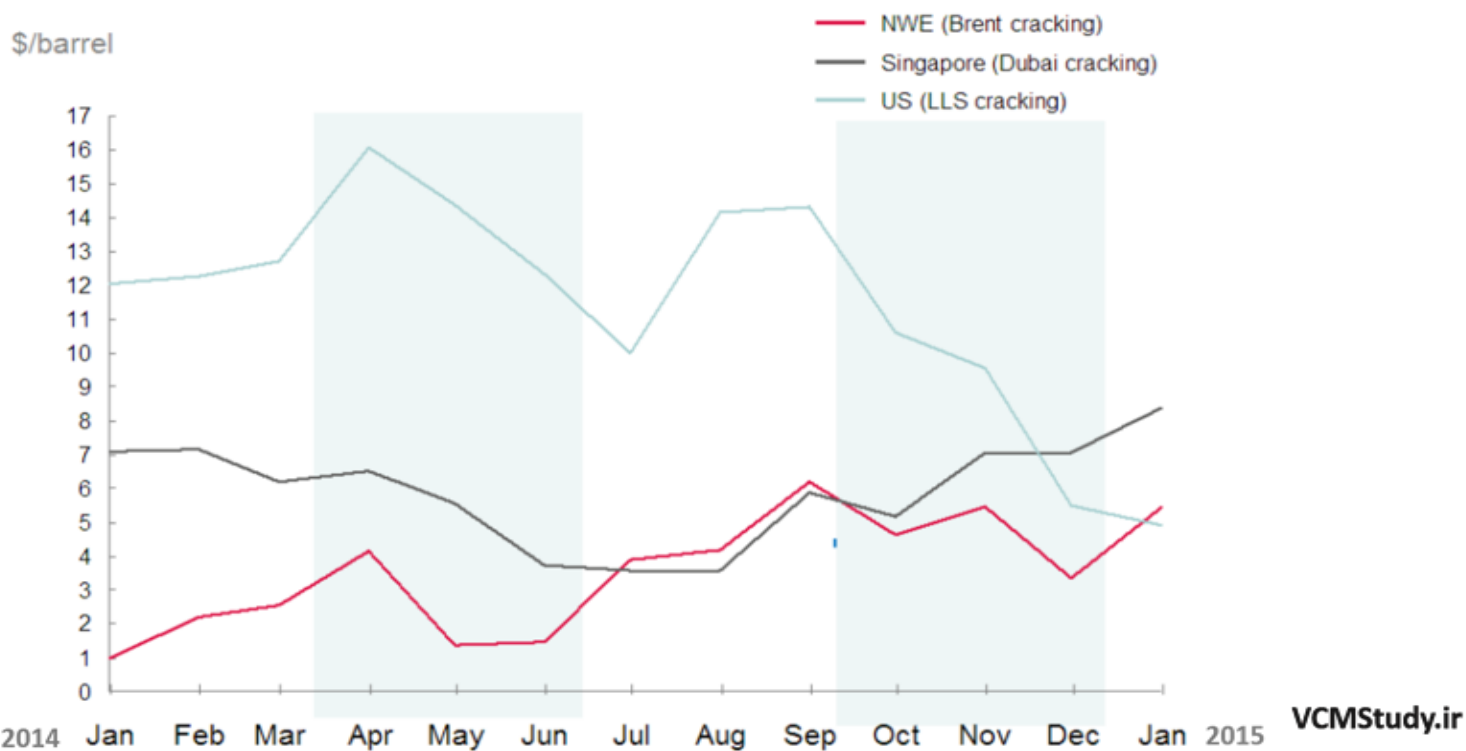

یادداشت

نفت و گاز

حاشیه سود پالایشی در نقاط مختلف دنیا

Source: McKinsey

VCMStudy.ir

یادداشت

نفت و گاز

www.vcmstudy.ir

دینامیک بازار عاملی موثر در حاشیه سود مجتمع های پالایش نفت

طی سال منتهی به ۲۰۱۵، قیمت نفت خام از ۱۲۰ دلار به کمتر از ۵۰ دلار رسید. چنانچه از نمودار ۱- پیداست، حاشیه سود صنعت پالایش در نقاط مختلف دنیا رفتار متفاوتی داشته است. با کاهش ۵۰ درصدی قیمت نفت، حاشیه سود در آمریکا به شدت افت داشته اما در شمال غرب اروپا و سنگاپور رشد داشته است.

در طی این بازه یک ساله، پالایشگاه های اروپا به دلیل کاهش خفیف تر قیمت دیزل نسبت به نفت خام که ناشی از دینامیک ذخایر پالایشگاه ها بود و نیز به دلیل افزایش نرخ ظرفیت عملی پالایشگاه ها از ۷۰% به ۸۵% توانستند حاشیه سود خود را همزمان با افت قیمت نفت خام افزایش دهند. پالایشگاه های آسیا نیز با دینامیک ذخیره سازی و دسترسی نزدیک به مشتریان خود، حاشیه سود پالایشی خود را حفظ کرده و افزایش دادند. از طرفی در کشور آمریکا تغییرات قیمت نفت تولیدی در خود ایالات متحده و کشور کانادا باعث کاهش خفیف تر قیمت نفت شد که حاشیه سود را کاهش داد. همچنین کاهش تقاضای فصلی و به تبع کاهش ظرفیت عملی پالایشگاه ها به افت حاشیه سود پالایشگاه ها کمک کرد.

یادداشت

نفت و گاز

مرکز مطالعات زنجیره ارزش معتقدست که تا زمانی که افزایش حاشیه سود صنایع پالایشی تابع تصمیمات داخلی بنگاه ها و تصمیمات حاکمیتی نهادهای مرتبط است. این نهادهای مرتبط می بایست در کنار تنظیم قوانین و تسهیلات جهت رشد صنعت پالایش، زیربخش های کوچک و پویای رگولاتوری را به وجود آورند تا در جهت رصد مداوم بازار و تنظیم اهرم های مختلف به منظور افزایش سود حاصل از پالایش نفت فعالیت نمایند. این زیربخش های رگولاتوری می توانند نوسانات مختلف بازار را پیش بینی و رصد نموده و متناسب با آنها در جهت حفظ بیشتر منافع اقتصادی بنگاه های فعال در پایین دست صنعت نفت از اهرم های خود استفاده کنند.

www.vcmstudy.ir

امیدواریم از مطالعه این سند، استفاده مفید برده باشید
نقطه نظرات، انتقادات و پیشنهادات خود را از طریق ایمیل زیر با ما در میان بگذارید

VCMStudy@gmail.com